

OPOLSKIE
KWITNĄCE

SZKOLENIE DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ZAKRESU STOSOWANIA PRZEZ NIE USTAWY O ZASADACH DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI PRZY REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH

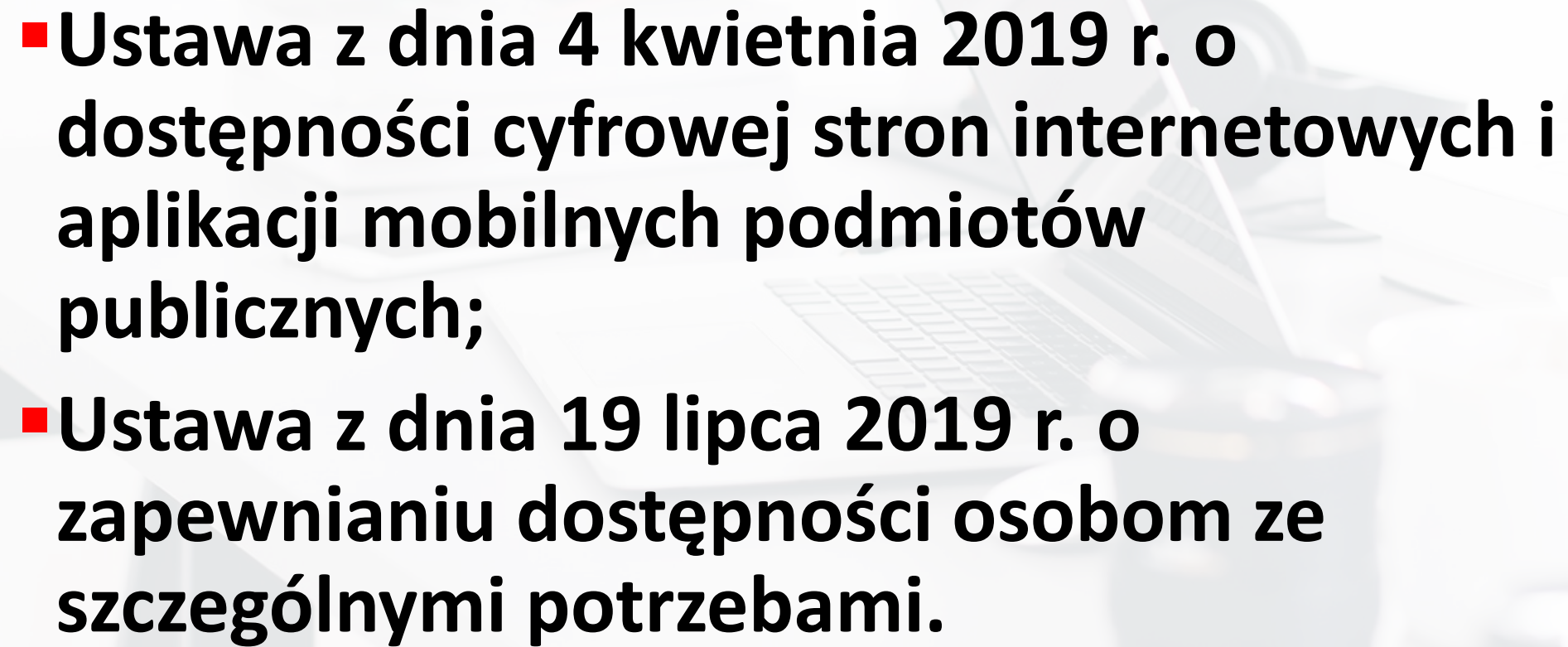
**OPRACOWANIE I PROWADZENIE: AUDYTOR ZEWNĘTRZNY DS.
DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ I ARCHITEKTONICZNEJ, KOORDYNATOR DS.
DOSTĘPNOŚCI**

MGR ADAM MARCIN PARYSZ

25 CZERWCA 2021 R.

Podstawa prawna

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego;**
- **Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2018/1523 z dnia 11 października 2018 r. ustanawiająca wzór oświadczenia w sprawie dostępności zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego;**

-
- **Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;**
 - **Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.**

**Dostępność. Czym jest i jakie
problemy są najczęściej z nią
związane**

ODBIORCY USŁUG ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI.

- **W POLSCE JEST PRAWIE 5 MLN. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.**
- **WYRÓŻNIAMY NASTĘPUJĄCE GRUPY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:**
 - **OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU SŁUCHU**
 - **OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU RUCHU**
 - **OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU WZROKU**
 - **OSOBY Z ZABURZENIAMI POZNAWCZYMI ORAZ INTELEKTUALNYMI.**

OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU RUCHU

- **MOGĄ PORUSZAĆ SIĘ PO STRONIE INTERNETOWEJ WYŁĄCZNIE ZA POMOCĄ KŁAWIATURY LUB SPECJALNYCH URZĄDZEŃ (NP. REJESTRUJĄCYCH MRUGANIE U OSÓB SPARALIŻOWANYCH);**
- **SPOTYKAJĄ SIĘ Z PROBLEMEM BRAKU DOSTĘPU DO WSZYSTKICH ELEMENTÓW STRONY Z POZIOMU KŁAWIATURY;**
- **TRACĄ ORIENTACJĘ W PRZYPADKU ZGUBIENIA MIEJSCA DO KTÓREGO DOSZLI ZA POMOCĄ KŁAWIATURY (BRAK FOKUSA);**
- **ZBYT MAŁE LINKI (ODSYŁACZE W FORMIE TEKSTOWEJ LUB GRAFICZNEJ) POWODUJĄ PROBLEMY U OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z MYSZKI (NP.: USZKODZONE KOŃCZYNY GÓRNE).**

OSOBY Z ZABURZENIAMI POZNAWCZYMI ORAZ INTELEKTUALNYMI

- **MAJĄ PROBLEM ZE SKUPIENIEM W PRZYPADKU DŁUGICH TEKSTÓW BEZ AKAPITÓW („ŚCIANA TEKSTU”);**
- **ZŁA CZCIONKA, SKRÓTY, ANGLICYZMY, SKOMPLIKOWANE ZDANIA POWODUJĄ BRAK ZROZUMIENIA TEKSTU**
- **ZBYT DUŻA ILOŚĆ ELEMENTÓW ROZPRASZAJĄCYCH UWAGĘ UTRUDNIA ODBIÓR TEKSTU.**

OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU SŁUCHU

- **MOGĄ MIEĆ PROBLEM ZE SKOMPLIKOWANYM JĘZYKIEM, PONIEWAŻ ICH JĘZYK OJCZYSTY TO POLSKI JĘZYK MIGOWY (PJM)**
- **MOGĄ MIEĆ PROBLEM Z MATERIAŁAMI VIDEO (BRAK NAPISÓW) I AUDIO (BRAK FORMY TEKSTOWEJ).**

OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU WZROKU

- **KORZYSTAJĄ Z PROGRAMÓW CZYTAJĄCYCH ZAWARTOŚĆ EKRANU KOMPUTERA (OD GÓRNEJ LEWEJ STRONY DO DOLNEJ PRAWEJ STRONY);**
- **NIE USŁYSZĄ TEKSTÓW W OBRAZKACH (NALEŻY UZUPEŁNIĆ ATRYBUT ALT);**
- **NIE SĄ W STANIE SKORZYSTAĆ Z PLIKU W FORMACIE PDF ZROBIONEGO ZE SKANU DOKUMENTU;**
- **DLA NICH OBRAZKI I LINKI POWINNY MIEĆ OPISY.**

NIE TYLKO OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- **KORZYSTAĆ Z NIEJ MOGĄ TAKŻE:**
 - **OSOBY Z TYMCZASOWĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NP. ZŁAMANA RĘKA**
 - **OSOBY O OBNIŻONEJ SPRAWNOŚCI PSYCHOFIZYCZNEJ Z POWODOWANEJ CHOROBIAMI (NOWOTWORY);**
 - **OSOBY STARSZE (OBSŁUGA KOMPUTERA);**
 - **OSOBY SŁABIEJ WYKSZTAŁCONYCH, A I TE LEPIEJ WYKSZTAŁCONE (NP. „NOWOMOWA UNIJNA” W DOTACJACH UE);**
 - **WYSZUKIWARKI INTERNETOWE (SEO).**

GRUPY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NIE SĄ JEDNORODNE

- **NP. GRUPA OSÓB Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU WZROKU MOŻE MIEĆ RÓŻNE POTRZEBY*:**
- **„OSOBY Z ZABURZENIEM ROZPOZNAWANIA BARW, KTÓRE MOGĄ MIEĆ PROBLEMY Z WAŻNYMI INFORMACJAMI OZNACZONYMI TYLKO KOLOREM;**
- **OSOBY NIEWIDOME, KTÓRE MOGĄ MIEĆ PROBLEM Z BRAKIEM OPISÓW ZDJĘĆ;**
- **OSOBY NIEDOWIDZĄCE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ PROBLEM ZE ZBYT MAŁĄ CZCIONKĄ I BLOKADĄ JEJ POWIĘKSZENIA;**
- **OSOBY GŁUCHONIEWIDOME, KTÓRE MOGĄ MIEĆ PROBLEM Z MATERIAŁAMI VIDEO BEZ TRANSKRYPCJI (TEKST ZAWIERAJĄCY DIALOGI I INFORMACJE O WSZYSTKICH KLUCZOWYCH DŹWIĘKACH I OBRAZACH);**
- **OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU, KTÓRE MOGĄ MIEĆ PROBLEM ZE ZNIKAJĄCYMI ELEMENTAMI W „TRYBIE WYSOKIEGO KONTRASTU” (CZYLI BARDZO CIEMNEGO TŁA I BARDZO JASNYCH LITEREK)”.**

KTO PODLEGA USTAWIE O DOSTĘPNOŚCI?

- **UzD W ART. 3 WSKAZUJE KATALOG PODMIOTÓW, NAZWANYCH ZBIORCZO PODMIOTAMI PUBLICZNYMI, ZOBOWIĄZANYCH DO ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI.**
- **LISTA GŁÓWNYCH PODMIOTÓW PODLEGAJĄCYCH UzD ZNAJDUJE SIĘ NA STRONIE MINISTERSTWA.**
- **NIE STANOWI ONA KATALOGU ZAMKNIĘTEGO - TO CZY DANY PODMIOT PODLEGA USTAWIE NALEŻY ANALIZOWAĆ W KONTEKŚCIE CAŁOŚCI ART. 3 UzD. LISTA TA MA CHARAKTER POMOCNICZY**

- **DODATKOWO, CZĘŚĆ PODMIOTÓW PUBLICZNYCH JEST ZOBOWIĄZANA DO WYZNACZENIA KOORDYNATORA DOSTĘPNOŚCI W SWOICH STRUKTURACH.**
- **ZGODNIE Z ART. 14 UzD SĄ TO ORGANY ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ, ORGANY KONTROLI PAŃSTWOWEJ I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDY I TRYBUNAŁY. O TYM, CZY W DANYM PODMIOCIE NALEŻY WYZNACZYĆ KOORDYNATORA, DECYDUJE WIĘC ANALIZA TREŚCI ART. 14 UzD.**

CZEGO USTAWA WYMAGA OD PODMIOTU PUBLICZNEGO?

- **UzD WYMAGA, BY KAŻDY PODMIOT PODLEGAJĄCY USTAWIE ZAPEWNIĄŁ DOSTĘPNOŚĆ OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI PRZEZ STOSOWANIE UNIWERSALNEGO PROJEKTOWANIA LUB RACJONALNYCH USPRAWNIENÍ.**
- **OZNACZA TO KONIECZNOŚĆ PRZYGOTOWANIA BUDYNKÓW, ZASOBÓW CYFROWYCH, PROCEDUR I FORM KOMUNIKACJI (OBSŁUGI) W TAKI SPOSÓB, BY KAŻDY OBYWATEL MÓGŁ SKORZYSTAĆ Z USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ PODMIOT.**

- **SZCZEGÓLNIIE WAŻNE JEST TO, ŻE PODMIOT PUBLICZNY MUSI USUNĄĆ BARIERY I DBAĆ O TO, BY ONE NIE POWSTAWAŁY W PRZYSZŁOŚCI (SŁUŻYĆ TEMU BĘDZIE PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI).**
- **PODMIOT MUSI RÓWNIEŻ RAPORTOWAĆ O STANIE SWOJEJ DOSTĘPNOŚCI.**
- **DO RAPORTOWANIA SŁUŻY WZÓR RAPORTU ZAMIESZCZONY NA STRONIE BIP MINISTERSTWA FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ.**

- **KAŻDY OBYWATEL MOŻE WYSTĄPIĆ DO PODMIOTU PUBLICZNEGO Z WNIOSEM O ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI. MOŻE RÓWNIEŻ ZŁOŻYĆ SKARGĘ NA BRAK DOSTĘPNOŚCI.**
- **MECHANIZM TEN BĘDZIE FUNKCJONOWAŁ OD 6 WRZEŚNIA 2021 ROKU (TJ. PO DWÓCH LATACH OD OGŁOSZENIA USTAWY).**

- **OBOWIĄZEK ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI JEST NAŁOŻONY RÓWNIEŻ NA PODMIOTY REALIZUJĄCE USŁUGI LUB DOSTAWY NA RZECZ JEDNOSTEK PUBLICZNYCH NA PODSTAWIE UMÓW (RÓWNIEŻ OD WRZEŚNIA 2021 R.).**
- **OZNACZA TO, ŻE FIRMY WYŁONIONE W RAMACH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH, A TAKŻE ORGANIZACJE WYBRANE W KONKURSACH DO REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH MUSZĄ ZAPEWNIAC DOSTĘPNOŚĆ — W ZAKRESIE REALIZACJI TYCH ZADAŃ.**
- **ZAKRES TEJ DOSTĘPNOŚCI POWINNA OKREŚLAĆ UMOWA, NA PODSTAWIE KTÓREJ JE REALIZUJĄ. PODMIOT PUBLICZNY POWINIEN O TO ZADBAĆ.**

OBOWIAZKI PODMIOTU W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI

WSPARCIE OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI W DOSTĘPIE DO USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ PODMIOT

- **JEST TO GŁÓWNY OBSZAR DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ KOORDYNATORA. WSPARCIE OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI WYMAGA POZNANIA I ROZUMIENIA SPOSOBÓW FUNKCJONOWANIA TYCH OSÓB.**
- **KOORDYNATOR POWINIEN ZNAĆ SZCZEGÓLNE POTRZEBY I EFEKT ICH INTERAKCJI Z OTOCZENIEM ZEWNĘTRZNYM. SZKLANE DRZWI STAJĄ SIĘ PRZESZKODĄ DOPIERO W KONFRONTACJI Z OSOBĄ, KTÓRA SŁABIEJ WIDZI. OKRĄGŁA, OBRACANA GAŁKA ZAMYKANIA DRZWI TOALETY STAJE SIĘ BARIERĄ DOPIERO W KONFRONTACJI Z OGRANICZONĄ SPRAWNOŚCIĄ DŁONI.**

- **ORGANIZACJA PRZESTRZENI CZY PRACY PODMIOTU ZGODNIE Z WYMAGANIAMI DLA TYCH GRUP BĘDZIE POWODOWAĆ, ŻE PRZESTRZEŃ I USŁUGI POWINNY BYĆ PRZYJAZNE TAKŻE DLA INNYCH UŻYTKOWNIKÓW O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH - SENIORÓW, CZY KOBIET W CIĄŻY O KTÓRYCH ZGODNIE Z Uzd TAKŻE POWINIEN DBAĆ KOORDYNATOR.**
- **NAJWIĘKSZĄ ZALETĄ PROJEKTOWANIA UNIWERSALNEGO JEST FAKT, ŻE PRZESTRZEŃ, PRODUKT, USŁUGA CZY BUDYNEK DOSTĘPNY DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI JEST WYGODNY W UŻYTKOWANIU DLA KAŻDEGO.**

PRZYGOTOWANIE I KOORDYNACJA WDROŻENIA PLANU DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

- **UzD NIE OKREŚLA PRECYZYJNIE TERMINU PRZYJĘCIA PLANU. WARTO JEDNAK, ABY POWSTAŁ ON PRZED SPORZĄDZENIEM PIERWSZEGO RAPORTU O STANIE DOSTĘPNOŚCI TJ. PRZED 31 MARCA 2021. PLAN MOŻE PRZEWIDYWAĆ DŁUŻSZĄ PERSPEKTYWĘ CZASOWĄ NA SPEŁNIENIE WYMAGAŃ OPISANYCH W ARTYKULE 6 UzD.**
- **DZIAŁANIA MOGĄ ZOSTAĆ ROZŁOŻONE W CZASIE NAWET DO MOMENTU SKŁADANIA DRUGIEGO RAPORTU O STANIE DOSTĘPNOŚCI CZYLI NAWET DO 2025 ROKU.**

ELEMENTY PLANU: ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI

■ ZADANIA:

- **POINFORMOWANIE O TYM, KTO ZOSTAŁ KOORDYNATOREM I JAKIE MA OBOWIĄZKI. ROZMOWA Z PRACOWNIKAMI;**
- **ANALIZA STANU DOSTĘPNOŚCI W JEDNOSTCE. SPRAWDZENIE CZY SĄ ZAWARTE UMOWY NA USŁUGI DOSTĘPNOŚCIOWE: TŁUMACZ JĘZYKA MIGOWEGO, ZAPEWNIANIE DOSTĘPNOŚCI MATERIAŁÓW, AUDYT STRONY INTERNETOWEJ);**

- **SPRAWDZENIE PROCEDUR – JAK ZAMAWIA SIĘ TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO? KTO ZAPEWNIĄ ASYSTENTA OSOBIE Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ? KTO DBA O DOSTĘPNOŚĆ STRONY INTERNETOWEJ? CZY SĄ PRZYGOTOWYWANE PISMA W PROSTYM JĘZYKU?;**
- **SPOTKANIE Z RADĄ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH LUB INNYM CIAŁEM DIALOGU SPOŁECZNEGO, KTÓRE FUNKCJONUJE W GMINIE/POWIECIE;**

- **SPRAWDZENIE WSZYSTKICH MIEJSC STYKU KLIENTA I INSTYTUCJI – JAK WYGLĄDA DOSTĘPNOŚĆ ZGODNIE Z ART. 6 I JAKICH ZADAŃ NALEŻY SIĘ SPODZIEWAĆ;**
- **ZMAPOWANIE POTRZEB PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE REALIZACJI ART. 6;**
- **SPRAWDZENIE CZY INSTYTUCJA ZAPEWNI REALIZACJĘ SZCZEGÓLNYCH POTRZEB SWOICH PRACOWNIKÓW – JE TEŻ TRZEBA UWZGLĘDNIĆ W PLANIE;**

- **SPOTKANIE SIĘ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ZRZESZAJĄCYMI OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI;**
- **UPEWNIENIE SIĘ, ŻE DANE KONTAKTOWE KOORDYNATORA SĄ W BIP LUB JEŚLI PODMIOT NIE POSIADA BIP NA STRONIE INTERNETOWE PODMIOTU. WARTO ROZWAŻYĆ UMIESZCZENIE ICH TAKŻE NA STRONIE INTERNETOWEJ NP. W KONTAKTACH – UŻYTKOWNICY INTERNETU CZĘŚCIEJ SZUKAJĄ INFORMACJI O PODMIOCIE NA JEGO STRONIE WWW NIŻ NA STRONIE BIP;**

- **ZBIERANIE DANYCH KONTAKTOWYCH OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH
ZA ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI W JEDNOSTKACH
ORGANIZACYJNYCH I PODLEGŁYCH INSTYTUCJI;**
- **PRZYGOTOWANIE INFORMACJI O ZAKRESIE DZIAŁANIA INSTYTUCJI
ORAZ WZORU TAKIEJ INFORMACJI DLA INNYCH JEDNOSTEK;**

- **WYSŁANIE MAILA NA ADRES: DOSTEPNOSC.PLUS@MFIPR.GOV.PL Z PROŚBĄ O WPISANIE KOORDYNATORA NA LISTĘ KOORDYNATORÓW DOSTĘPNOŚCI UMIESZCZONĄ NA STRONIE MINISTERSTWA.**
- **STAŁE UCZENIE SIĘ OD INNYCH, KONTAKTOWANIE SIĘ Z INNYMI KOORDYNATORAMI, ZAGLĄDANIE NA FORA, NA STRONĘ PROGRAMU DOSTĘPNOŚĆ PLUS.**

ELEMENTY PLANU: PRZYGOTOWANIE I WDROŻENIE PLANU

■ ZADANIA NA TYM ETAPIE:

- ZORGANIZOWANIE SPOTKANIA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA DOSTĘPNOŚĆ W RÓŻNYCH WYDZIAŁACH I JEDNOSTKACH PODLEGŁYCH INSTYTUCJI;**
- ANALIZA JAKIMI DANYMI PODMIOT DYSPONUJE — AUDYT ARCHITEKTONICZNY/CYFROWY/PROCEDUR;**

- **PRZEANALIZOWANIE MOŻLIWOŚCI PODNIESIENIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI;**
- **PRZEPROWADZENIE AUDYTÓW DOSTĘPNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ, CYFROWEJ, INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEJ ORAZ PROCEDUR;**

- **PO UZYSKANIU WYNIKÓW AUDYTÓW OKREŚLENIE HARMONOGRAMU WDROŻENIA DOSTĘPNOŚCI.**
- **OKREŚLENIE RAM FINANSOWYCH – ZORIENTOWANIE SIĘ W MOŻLIWOŚCIACH BUDŻETU JEDNOSTKI I MOŻLIWOŚCIACH SKORZYSTANIA Z FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO;**
- **ZORGANIZOWANIE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO OSÓB ZAINTERESOWANYCH ZAPEWNIANIEM SZCZEGÓLNYCH POTRZEB – PRZEDSTAWICIELI NGO, CZŁONKÓW RADY DS. OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, MIESZKAŃCÓW;**

- **PLAN POWINIEN BYĆ PRZYJĘTY ZARZĄDZENIEM SZEFA JEDNOSTKI.**
- **ZORGANIZOWANIE SPOTKANIA OSÓB DECYZYJNYCH W JEDNOSTKACH PODLEGŁYCH I WEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI W CELU OMÓWIENIA SPOSOBÓW REALIZACJI PLANU.**

MONITOROWANIE WDRAŻANIA PLANU NA RZECZ POPRAWY DOSTĘPNOŚCI

■ ZADANIA KOORDYNATORA:

- JEŻELI KOORDYNATOR MA OBOWIĄZEK KOORDYNOWANIA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH MUSI ORGANIZOWAĆ CYKLICZNE SPOTKANIA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA WDRAŻANIE DOSTĘPNOŚCI W TYCH JEDNOSTKACH;**
- UMIESZCZENIE NA STRONIE INTERNETOWEJ WZORU WNIOSKU O ZAPEWNIENIU DOSTĘPNOŚCI;**
- MONITOROWANIE PRZYPADKÓW INFORMOWANIA O BRAKU DOSTĘPNOŚCI I ANALIZOWANIE CZY MOŻLIWE JEST WDROŻENIE ZMIAN W TYM ZAKRESIE;**

- **OPIŚCIE MOŻLIWOŚCI ZŁOŻENIA SKARGI NA BRAC DOSTĘPNOŚCI I SPRAWDZANIE CZY WPŁYWAJĄ SKARGI NA BRAC DOSTĘPNOŚCI;**
- **MONITOROWANIE PRZYPADKÓW ZAPEWNIANIA DOSTĘPU ALTERNATYWNEGO;**
- **MONITOROWANIE PRZYPADKÓW ODMOWY ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI;**
- **ŚLEDZENIE ZMIAN W SPOSOBIE FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI – ZWRACANIE UWAGI NA NOWE POTRZEBY WYNIKAJĄCE ZE ZMIAN;**

- **PRZYGOTOWANIE RAPORTU Z WDRAŻANIA DOSTĘPNOŚCI;**
- **BADANIE STOPNIA ZADOWOLENIA Z REALIZACJI USŁUG DOSTĘPNOŚCIOWYCH WŚRÓD OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z INSTYTUCJI;**
- **NAUKA I OBSERWOWANIE ZMIAN W TECHNOLOGIACH ZAPEWNIAJĄCYCH DOSTĘPNOŚĆ.**

PROCEDURA REALIZACJI BADANIA DOSTĘPNOŚCI

■ ZADANIA KOORDYNATORA:

- USTALENIE CZY BYŁA JUŻ WCZEŚNIEJ BADANA DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA JEDNOSTKI;**
- OCENA CZY KOORDYNATOR MOŻE PRZEPROWADZIĆ TO BADANIE WE WŁASNYM ZAKRESIE;**
- JEŚLI NA POPRZEDNIE ZAGADNIENIA ODPOWIEDŹ JEST NEGATYWNA NALEŻY PRZEPROWADZAĆ PROCEDURY WYNIKAJĄCE Z PRAWA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH LUB WEWNĘTRZNYCH PROCEDUR ŻEBY WYŁONIĆ WYKONAWCĘ AUDYTU;**

- **PO WYBRANIU WYKONAWCY NASTĘPUJE UZGODNIENIE TERMINU PRZEPROWADZENIA AUDYTU, UWZGLĘDNIAJĄC KTO POWINIEN W NIM UCZESTNICZYĆ;**
- **UZGADNIAJĄC TERMIN PRZEPROWADZENIA AUDYTU, WARTO ROZWAŻYĆ PRZEPROWADZENIE GO W GODZINACH POPOŁUDNIOWYCH ABY NIE ZAKŁÓCAĆ FUNKCJONOWANIA JEDNOSTKI;**

- **POTWIERDZENIE TERMINU Z OSOBĄ ODPOWIEDZIALNĄ W JEDNOSTCE ZA BEZPIECZEŃSTWO;**
- **POTWIERDZENIE TERMIN AUDYTU Z OSOBĄ ODPOWIEDZIALNĄ ZA DANE OSOBOWE – AUDYT WYMAGA PRZEPROWADZENIA DOKUMENTACJI FOTOGRAFICZNEJ;**
- **POINFORMOWANIE O TERMINIE AUDYTU PRACOWNIKÓW – POZWOLI TO UNIKNĄĆ DODATKOWYCH NIEPOROZUMIEŃ W CZASIE ZBIERANIA INFORMACJI;**
- **W MIARĘ MOŻLIWOŚCI ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO DOKUMENTACJI BUDOWLANEJ OBIEKTU – MOŻE SIĘ PRZYDAĆ PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA REKOMENDACJI;**

- **W DNIU PROWADZENIA POMIARÓW TOWARZYSZENIE ZESPOŁOWI AUDYTUJĄCEMU;**
- **UZGODNIENIE TERMIN PRZEKAZANIA REKOMENDACJI;**
- **ZORGANIZOWANIE SPOTKANIA, W CZASIE KTÓREGO OMÓWIONE ZOSTANĄ PRZYGOTOWANE REKOMENDACJE;**
- **PODZIAŁ REKOMENDACJI NA TE ODNOSZĄCE SIĘ DO STANDARDU MINIMUM OKREŚLONEGO W ARTYKULE 6 UzD I NA TE, KTÓRE NALEŻY WDROŻYĆ ŻEBY MOŻNA BYŁO ZAPEWNIĆ WIĘKSZY STOPIEŃ DOSTĘPNOŚCI W JEDNOSTCE;**

- **PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU REKOMENDACJI PRZEŁOŻONYM.
UZGODNIENIE SPOSOBU ICH WDRAŻANIA I PERSPEKTYWY
FINANSOWEJ;**
- **MONITOROWANIE SPOSOBU WDRAŻANIA REKOMENDACJI.**

MONITOROWANIE DZIAŁALNOŚCI PODMIOTU, W ZAKRESIE ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI (ART. 14 UST 2 PKT 3)

- **MONITOROWANIE DOSTĘPNOŚCI PODMIOTU WYMAGA SPRAWDZANIA JAK DOSTĘPNOŚĆ JEST REALIZOWANA W PRAKTYCE. NALEŻY TO ROBIĆ SYSTEMATYCZNIE. UZD NIE OKREŚLA KONKRETNÝCH TERMINÓW.**
- **SZCZEGÓŁOWOŚĆ I CZAS SPRAWDZENIA ZALEŻY OD KONKRETNEGO ROZWIĄZANIA NP. FUNKCJONOWANIE PLATFORM PRZYSCHODOWYCH WARTO SPRAWDZAĆ RAZ W TYGODNIU.**

- **SPRAWDZENIE NIEKTÓRYCH PROCEDUR MOŻE BYĆ RZADSZE ALE PRZYNAJMNIEJ RAZ W MIESIĄCU WARTO SPRAWDZIĆ JAK ORAZ CZY SZYBKO I ŁATWO MOŻNA ZAMÓWIĆ TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO W INSTYTUCJI, ALBO CZY LOSOWO WYBRANE MULTIMEDIA NA STRONIE NA PEWNO MAJĄ NAPISY.**
- **RAZ W ROKU ZAPLANOWANIE GRUNTOWNEGO PRZEGLĄDU DOSTĘPNOŚCI – SPRAWDZENIE REKOMENDACJI Z AUDYTU LUB SFORMUŁOWANE PRZEZ KOORDYNATORA W RAMACH POPRZEDNICH PRZEGLĄDÓW, OCEŃ STOPIEŃ ICH WDROŻENIA.**

II **DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA**

WYMAGANIA TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ BIP

- **PIERWSZORZĘDNYM OBOWIĄZKIEM JEST ZAPROJEKTOWANIE LUB PRZEBUDOWANIE STRONY DO STANDARDU WCAG 2.1 (*WEB CONTENT ACCESSIBILITY GUIDELINES* - WYTYCZNE DOTYCZĄCE DOSTĘPNOŚCI TREŚCI INTERNETOWYCH).**
- **WEDŁUG POWYŻSZEGO STANDARDU, DOSTĘPNA STRONA BIP TO TAKA STRONA, NA KTÓREJ KAŻDY MOŻE SIĘ ZAPOZNAĆ Z JEJ ZAWARTOŚCIĄ I WYKONAĆ NA NIEJ WSZYSTKIE ZADANIA:**

- **NA DOWOLNEJ APLIKACJI KLIENCKIEJ, NP. PRZEGLĄDARCE, CZYTNIKU EKRANU;**
- **NA DOWOLNYM URZĄDZENIU, NP. LAPTOPIE, SMARTFONIE, MONITORZE BRAJLOWSKIM;**
- **Z DOWOLNEGO POŁĄCZENIA, NP. BARDZO WOLNEGO;**
- **W KAŻDYCH WARUNKACH, NP. W HAŁASIE, W JASNYM OŚWIECENIU, O ZMROKU.**

STANDARDY DOSTĘPNOŚCI

- **ABY STRONA BYŁA W PEŁNI DOSTĘPNA, MUSI SPEŁNIAĆ WSZYSTKIE KRYTERIA ZDEFINIOWANE W WCAG, CO MOŻE BYĆ W PRAKTYCE TRUDNE DO OSIĄGNIĘCIA LUB WRĘCZ NIEOSIĄGALNE.**
- **DLATEGO ZDEFINIOWANO TRZY POZIOMY KRYTERIÓW SUKCESU:**

- **KRYTERIA NA POZIOMIE A - POZIOM MINIMALNY:** KRYTERIA SUKCESU MUSZĄ BYĆ SPEŁNIONE, W PRZECIWNYM RAZIE NIEKTÓRE GRUPY OSÓB NIE BĘDĄ MIAŁY W OGÓLE DOSTĘPU DO INFORMACJI W WITRYNIE;
- **KRYTERIA NA POZIOMIE AA - POZIOM ZALECANY:** KRYTERIA SUKCESU POWINNY BYĆ SPEŁNIONE, W PRZECIWNYM RAZIE, NIEKTÓRE GRUPY OSÓB BĘDĄ MIAŁY UTRUDNIONY DOSTĘP DO INFORMACJI ZAWARTYCH W WITRYNIE;
- **KRYTERIA NA POZIOMIE AAA - POZIOM KOMFORTOWY:** KRYTERIA SUKCESU WARTO SPEŁNIĆ, ABY W ŻADEN SPOSÓB NIE UTRUDNIAĆ DOSTĘPU DO ZAWARTOŚCI WITRYNY.

- **BARDZO WAŻNA UWAGA:** KRYTERIA SUKCESU ZDEFINIOWANE W **WCAG** SĄ WSKAŹNIKAMI TECHNICZNYMI, KTÓRE MOŻNA ZBADAĆ I W ODNIESIENIU DO KAŻDEGO OCENIĆ, ŻE JEST SPEŁNIANE, NIE JEST SPEŁNIANE, NIE DOTYCZY BADANEJ STRONY.

- **PONIEWAŻ TECHNOLOGIE INTERNETOWE STALE SIĘ ROZWIJAJĄ, MOŻE SIĘ ZDARZYĆ, ŻE NA STRONIE ZOSTANĄ ZASTOSOWANE ROZWIĄZANIA LUB KOMBINACJE ROZWIĄZAŃ, KTÓRE SPOWODUJĄ, IŻ MIMO FORMALNEGO SPEŁNIENIA WSZYSTKICH KRYTERIÓW NP. NA POZIOMIE AA, STRONA BĘDZIE NIEDOSTĘPNA DLA NIEKTÓRYCH UŻYTKOWNIKÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, ALBO MOŻE SPRAWIAĆ DUŻE PROBLEMY.**

- **DLATEGO, OPRÓCZ KRYTERIÓW FORMALNYCH, W OCENIE DOSTĘPNOŚCI STRONY UWZGLĘDNIĆ NALEŻY TAKŻE DOŚWIADCZENIE UŻYTKOWNIKÓW (PRZEPROWADZIĆ BADANIE DOSTĘPNOŚCI Z UDZIAŁEM UŻYTKOWNIKÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI).**

4 ZASADY, 13 WYTYCZNYCH, 49 KRYTERIÓW

- **OGÓŁEM JEST 13 WYTYCZNYCH DOSTĘPNOŚCI. WYTYCZNE UPORZĄDKOWANO WEDŁUG 4 ZASAD: POSTRZEGALNOŚCI, FUNKCJONALNOŚCI, ZROZUMIAŁOŚCI I RZETELNOŚCI.**
- **ZASADY POSTRZEGALNOŚCI DOTYCZĄ 4 WYTYCZNYCH, ZASADY FUNKCJONALNOŚCI 5 WYTYCZNYCH, ZASADY ZROZUMIAŁOŚCI 3 WYTYCZNE, ZASADY RZETELNOŚCI 1 WYTYCZNA.**
- **W WCAG 2.0 BYŁO 12 WYTYCZNYCH, W WCAG 2.1 DODANO 13 WYTYCZNĄ DO ZASADY FUNKCJONALNOŚCI.**

■ **KRYTERIÓW SUKCESU W WCAG 2.1 JEST OGÓŁEM 78.
WCZEŚNIEJ BYŁO ICH 61. WŚRÓD 78 KRYTERIÓW SUKCESU
MAMY:**

- **30 KRYTERIÓW NA POZIOMIE A (BYŁO 25);**
- **20 KRYTERIÓW NA POZIOMIE AA (BYŁO 13);**
- **28 KRYTERIÓW NA POZIOMIE AAA (BYŁO 23).**

■ **ARTYKUŁ 5 PKT 1 I 3 USTAWY WSKAZUJE IŻ:**

- **1. PODMIOTY PUBLICZNE ZAPEWNIAJĄ DOSTĘPNOŚĆ CYFROWĄ PRZEZ SPEŁNIENIE PRZEZ ICH STRONĘ INTERNETOWĄ LUB APLIKACJĘ MOBILNĄ WYMAGAŃ OKREŚLONYCH W ZAŁĄCZNIKU DO USTAWY;**
- **3. WYMAGANIA OKREŚLONE W ZAŁĄCZNIKU DO USTAWY UZNAJE SIĘ ZA SPEŁNIONE, GDY PODMIOT PUBLICZNY ZAPEWNI DOSTĘPNOŚĆ CYFROWĄ Z UWZGLĘDNIENIEM WYMAGAŃ OKREŚLONYCH W PKT 9, 10 I 11 NORMY EN 301 549 V2.1.2.**

- **W ZAŁĄCZNIKU DO USTAWY WYSZCZEGÓLNIONO 49 SPOŚRÓD 50 KRYTERIÓW SUKCESU NA POZIOMIE A I AA. NIE UWZGLĘDNIONO JEDYNIE KRYTERIUM „1.2.4 NAPISY ROZSZERZONE (NA ŻYWO)”.**
- **JEST TO 49 FORMALNYCH BARDZO KONKRETNÝCH KRYTERIÓW OCENY DOSTĘPNOŚCI, JAKIE MUSZĄ BYĆ SPEŁNIONE PRZEZ STRONĘ INTERNETOWĄ INSTYTUCJI PUBLICZNEJ, ABY SPEŁNIAŁA STANDARDOWE WYMAGANIA.**

- **PODSUMOWUJĄC, NIE WYSTARCZY DOINSTALOWAĆ DO STRONY NAWET NAJLEPSZEGO ROZSZERZENIA, KTÓRE DODA UŻYTKOWNIKOM MOŻLIWOŚĆ ZMIANY KONTRASTU, ROZMIARU FONTÓW I ODCZYTANIA TEKSTU PRZEZ CZYTNIK EKRANU PONIEWAŻ TAKIE DODATKI SĄ W STANIE PORADZIĆ SOBIE Z PROBLEMAMI ZDEFINIOWANYMI PRZEZ KILKA KRYTERIÓW SUKCESU ALE NIE PRZEZ KILKADZIESIĄT.**

- **OCENĘ DOSTĘPNOŚCI STRONY MUSI PRZEPROWADZIĆ OSOBA LUB ZESPÓŁ OSÓB KOMPETENTNYCH.**
- **OZNACZA TO, ŻE WSZELKIE ZLECENIA POPRAWY DOSTĘPNOŚCI STRONY NALEŻY POWIERZAĆ FIRMOM I WEBMASTEROM KOMPETENTNYM, A NIE WYKONAWCOM, KTÓRZY NA FORACH INTERNETOWYCH ALBO NA FACEBOOKU PYTAJĄ, SKĄD WZIĄĆ „DODATEK WCAG”, ŻEBY „ZAŁATWIĆ” SPRAWĘ DOSTĘPNOŚCI STRONY.**

KOMPATYBILNOŚĆ WSTECZNA WCAG 2.1

- **WCAG 2.1 JEST WSTECZNIE KOMPATYBILNE Z WCAG 2.0.**
OZNACZA TO, ŻE **WCAG 2.1 ZAWIERA WSZYSTKIE WYTYCZNE I KRYTERIA Z WCAG 2.0.**
- **JEŚLI STRONA INTERNETOWA JEST ZGODNA Z WCAG 2.1, TO AUTOMATYCZNIE JEST RÓWNIEŻ ZGODNA Z WCAG 2.0.**

17 NOWYCH KRYTERIÓW SUKCESU WCAG 2.1

1.3.4 ORIENTACJA (AA)

- **ZAWARTOŚĆ NIE OGRANICZA SWOJEGO WIDOKU I DZIAŁANIA DO JEDNEJ ORIENTACJI WYŚWIETLANIA, TAKIEJ JAK PIONOWA LUB POZIOMA, CHYBA ŻE OKREŚLONA ORIENTACJA WYŚWIETLANIA JEST NIEZBĘDNA.**

1.3.5 OKREŚLENIE POŻĄDANEJ WARTOŚCI (AA)

- **CEL KAŻDEGO POLA ZBIERAJĄCEGO INFORMACJE O UŻYTKOWNIKU MOŻE BYĆ PROGRAMOWO OKREŚLONY, GDY:**
 - **POLE ZBIERAJĄCE DANE SŁUŻY CELOWI OKREŚLONEMU W SEKCJI PRZEZNACZENIE PÓL DANYCH W KOMPONENTACH INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA; ORAZ**
 - **TREŚĆ JEST IMPLEMENTOWANA ZA POMOCĄ TECHNOLOGII OBSŁUGUJĄCEJ OKREŚLANIE W POLACH FORMULARZA TYPU OCZEKIWANYCH DANYCH.**

1.3.6 OKREŚLENIE PRZEZNACZENIA (AAA)

- **W TREŚCIACH ZAIMPLEMENTOWANYCH PRZY UŻYCIU JĘZYKÓW ZNACZNIKÓW PRZEZNACZENIE KOMPONENTÓW INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA, IKON I REGIONÓW MOŻE ZOSTAĆ OKREŚLONE PROGRAMOWO.**

1.4.10 DOPASOWANIE DO EKRANU (AA)

- **TREŚĆ MOŻE BYĆ PREZENTOWANA BEZ UTRATY INFORMACJI LUB FUNKCJONALNOŚCI, BEZ KONIECZNOŚCI PRZEWIJANIA W DWÓCH WYMIARACH DLA:**
 - **PIONOWEGO PRZEWIJANIA ZAWARTOŚCI O SZEROKOŚCI ODPOWIADAJĄCEJ 320 PIKSELOM CSS;**
 - **POZIOMEGO PRZEWIJANIA ZAWARTOŚCI NA WYSOKOŚCI ODPOWIADAJĄCEJ 256 PIKSELOM CSS.**

- **WYJĄTKIEM SĄ TE CZĘŚCI TREŚCI, KTÓRE WYMAGAJĄ DWUWYMIAROWEGO UKŁADU ZE WZGLĘDU NA SPOSÓB UŻYWANIA LUB ZNACZENIE.**
- **UWAGA: 320 PIKSELI CSS ODPOWIADA SZEROKOŚCI POCZĄTKOWEJ RZUTNI O SZEROKOŚCI 1280 PIKSELI CSS PRZY POWIĘKSZENIU 400%. W PRZYPADKU TREŚCI INTERNETOWYCH ZAPROJEKTOWANYCH DO PRZEWIJANIA W POZIOMIE (NP. Z TEKSTEM PIONOWYM) 256 PIKSELI CSS ODPOWIADA WYSOKOŚCI POCZĄTKOWEJ RZUTNI 1024PX PRZY POWIĘKSZENIU 400%.**

- **UWAGA:** PRZYKŁADAMI TREŚCI WYMAGAJĄCYCH DWUWYMIAROWEGO UKŁADU GRAFICZNEGO SĄ OBRAZY, MAPY, DIAGRAMY, WIDEO, GRY, PREZENTACJE, TABELLE DANYCH I INTERFEJSY, W KTÓRYCH KONIECZNE JEST UTRZYMYWANIE PASKÓW NARZĘDZI W WIDOKU PODCZAS MANIPULOWANIA TREŚCIĄ.

1.4.11 KONTRAST ELEMENTÓW NIETEKSTOWYCH (AA)

- **WIZUALNA PREZENTACJA NASTĘPUJĄCYCH ELEMENTÓW MA WSPÓŁCZYNNIK KONTRASTU CO NAJMNIEJ 3: 1 WZGLĘDEM SĄSIEDNICH KOLORÓW.**
- **ELEMENTY INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA: INFORMACJE WIZUALNE WYMAGANE DO IDENTYFIKACJI KOMPONENTÓW I STANÓW INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA, Z WYJĄTKIEM NIEAKTYWNYCH SKŁADNIKÓW LUB GDY WYGLĄD KOMPONENTU JEST OKREŚLONY PRZEZ AGENTA UŻYTKOWNIKA I NIE JEST MODYFIKOWANY PRZEZ AUTORA;**

- **OBIEKTY GRAFICZNE:** CZĘŚCI GRAFIKI WYMAGANE DO ZROZUMIENIA TREŚCI, Z WYJĄTKIEM SYTUACJI, GDY KONKRETNA PREZENTACJA GRAFIKI MA ZASADNICZE ZNACZENIE DLA PRZEKAZYWANYCH INFORMACJI.

1.4.12 ODSTĘPY W TEKŚCIE (AA)

- **W TREŚCI ZAIMPLEMENTOWANEJ PRZY UŻYCIU JĘZYKÓW ZNACZNIKÓW, KTÓRE OBSŁUGUJĄ PONIŻSZE WŁAŚCIWOŚCI STYLU TEKSTOWEGO, NIE NASTĘPUJE UTRATA TREŚCI LUB FUNKCJONALNOŚCI PRZEZ USTAWIENIE WSZYSTKICH NASTĘPUJĄCYCH ELEMENTÓW I PRZEZ ZMIANĘ ŻADNEJ INNEJ WŁAŚCIWOŚCI STYLU:**

- **WYSOKOŚĆ LINII (ODSTĘP MIĘDZY WIERSZAMI) DO CO NAJMNIEJ 1,5-KROTNOŚCI ROZMIARU CZCIONKI;**
- **ROZSTAW NASTĘPUJĄCYCH AKAPITÓW DO NAJMNIEJ 2 RAZY WIĘKSZY OD ROZMIARU CZCIONKI;**
- **ODSTĘPY MIĘDZY LITERAMI (TRACKING) DO CO NAJMNIEJ 0,12-KROTNOŚCI ROZMIARU CZCIONKI;**
- **ODSTĘPY MIĘDZY WYRAZAMI DO CO NAJMNIEJ 0,16 WIELKOŚCI CZCIONKI.**

- **WYJĄTEK:** JĘZYKI NATURALNE I SKRYPTY, KTÓRE NIE WYKORZYSTUJĄ JEDNEJ LUB WIĘCEJ Z TYCH WŁAŚCIWOŚCI STYLU TEKSTOWEGO W TEKŚCIE PISANYM, MOGĄ BYĆ ZGODNE PRZY UŻYCIU TYLKO TYCH WŁAŚCIWOŚCI, KTÓRE ISTNIEJĄ DLA TEJ KOMBINACJI JĘZYKA I SKRYPTU.

1.4.13 TREŚĆ SPOD KURSORA LUB FOKUSA(AA)

- TAM, GDZIE ODBIERANIE, A NASTĘPNIE USUWANIE WSKAŹNIKA MYSZY LUB FOKUSA KŁAWIATURY POWODUJE WYŚWIETLENIE DODATKOWEJ ZAWARTOŚCI, A NASTĘPNIE JEJ UKRYCIE, PRAWDZIWE SĄ PONIŻSZE STWIERDZENIA:

- **ODRZUCONE:** DOSTĘPNY JEST MECHANIZM UMOŻLIWIAJĄCY ODRZUCENIE DODATKOWEJ ZAWARTOŚCI BEZ PRZESUWANIA WSKAŹNIKA MYSZY LUB KONCENTRACJI NA Klawiaturze, CHYBA ŻE DODATKOWA TREŚĆ PRZEKAZUJE BŁĄD WEJŚCIOWY LUB NIE PRZESŁANIA ANI NIE ZASTĘPUJE INNEJ ZAWARTOŚCI;
- **Wskazywane:** JEŚLI WSKAŹNIK MYSZY (HOVER) MOŻE WYZWOLIĆ DODATKOWĄ ZAWARTOŚĆ, WÓWCZAS WSKAŹNIK MOŻE ZOSTAĆ PRZENIESIONY NA DODATKOWĄ ZAWARTOŚĆ BEZ ZNIKANIA DODATKOWEJ ZAWARTOŚCI;
- **TRWAŁE:** DODATKOWA TREŚĆ POZOSTAJE WIDOCZNA DO MOMENTU USUNIĘCIA WYZWALACZA AKTYWACJI LUB FOKUSA, UŻYTKOWNIK ODRZUCA GO LUB JEGO INFORMACJE NIE SĄ JUŻ WAŻNE.

2.1.4 SKRÓTY KLAWIATUROWE (A)

- JEŚLI SKRÓT KLAWIATUROWY JEST ZAIMPLEMENTOWANY W TREŚCI PRZY UŻYCIU TYLKO LITERY (W TYM WIELKICH I MAŁYCH LITER), ZNAKÓW INTERPUNKCYJNYCH, LICZBOWYCH LUB SYMBOLI, TO PRZYNAJMNIEJ JEDNO Z PONIŻSZYCH JEST PRAWDZIWE:

- **WYŁĄCZANIE:** DOSTĘPNY JEST MECHANIZM WYŁĄCZANIA SKRÓTU;
- **MAPOWANIE:** DOSTĘPNY JEST MECHANIZM ZMIANY MAPOWANIA SKRÓTU W CELU UŻYCIA JEDNEGO LUB WIĘCEJ NIEDRUKOWALNYCH ZNAKÓW Klawiatury (np. CTRL, ALT, itp.);
- **AKTYWNY TYLKO PO OTRZYMANIU FOKUSA:** SKRÓT Klawiaturowy dla komponentu interfejsu użytkownika jest aktywny tylko wtedy, gdy ten składnik ma fokus.

2.2.6 OSTRZEŻENIE O LIMICIE CZASU (AAA)

- **UŻYTKOWNICY MUSZĄ BYĆ OSTRZEŻENI O LIMICIE CZASU BEZCZYNNOŚCI UŻYTKOWNIKA, KTÓREGO PRZEKROCZENIE MOGŁOBY SPOWODOWAĆ UTRATĘ DANYCH, CHYBA ŻE DANE TE SĄ PRZECHOWYWANE PRZEZ PONAD 20 GODZIN, GDY UCZESTNIK NIE PODEJMIE ŻADNYCH DZIAŁAŃ.**

■ **UWAGA:** PRZEPISY DOTYCZĄCE PRYWATNOŚCI MOGĄ WYMAGAĆ WYRAŻNEJ ZGODY UŻYTKOWNIKA PRZED UWIERZYTELNIENIEM TOŻSAMOŚCI UŻYTKOWNIKA I ZACHOWANIEM DANYCH UŻYTKOWNIKA. W PRZYPADKACH, GDY UŻYTKOWNIK JEST NIELETNI, WYRAŻNA ZGODA MOŻE NIE BYĆ WYMAGANA W WIĘKSZOŚCI JURYSDYKCJI, KRAJÓW LUB REGIONÓW. PRZY ROZWAŻANIU OCHRONY DANYCH JAKO PODEJŚCIA DO SPEŁNIENIA TEGO KRYTERIUM SUKCESU ZALECA SIĘ KONSULTACJE ZE SPECJALISTAMI DS. PRYWATNOŚCI I RADCĄ PRAWNYM.

2.3.3 ANIMACJA PO INTERAKCJI (AAA)

- **ANIMACJA RUCHU WYZWALANA PRZEZ INTERAKCJĘ MOŻE BYĆ WYŁĄCZONA, CHYBA ŻE ANIMACJA JEST ISTOTNA DLA FUNKCJONALNOŚCI LUB PRZEKAZYWANYCH INFORMACJI.**

2.5.1 GESTY WSKAZUJĄCE (A)

- CAŁA FUNKCJONALNOŚĆ WYKORZYSTUJĄCA GESTY WIELOPUNKTOWE LUB OPARTE NA ŚCIEŻKACH DO OBSŁUGI MOŻE BYĆ OBSŁUGIWANA ZA POMOCĄ POJEDYNCZEGO WSKAŹNIKA BEZ GESTU OPARTEGO NA ŚCIEŻCE, CHYBA ŻE NIEZBĘDNY JEST GEST WIELOPUNKTOWY LUB OPARTY NA ŚCIEŻCE.
- **UWAGA:** TEN WYMÓG DOTYCZY TREŚCI INTERNETOWYCH, KTÓRE INTERPRETUJĄ DZIAŁANIA WSKAŹNIKA (TJ. NIE DOTYCZY TO DZIAŁAŃ WYMAGANYCH DO OBSŁUGI AGENTA UŻYTKOWNIKA LUB TECHNOLOGII WSPOMAGAJĄCEJ).

2.5.2 ANULOWANIE WSKAZANIA (A)

- W PRZYPADKU FUNKCJI, KTÓRE MOŻNA OBSŁUGIWAĆ ZA POMOCĄ POJEDYNCZEGO WSKAZANIA, CO NAJMNIEJ JEDNO Z PONIŻSZYCH JEST PRAWDZIWE:

- **BRAK ZDARZENIA DOWN:** ZDARZENIE DOWN NIE JEST WYKORZYSTYWANE DO WYKONYWANIA JAKIEJKOLWIEK CZĘŚCI FUNKCJI;
- **PRZERWIJ LUB COFNIJ:** UKOŃCZENIE FUNKCJI ODBYWA SIĘ NA ZDARZENIU UP I DOSTĘPNY JEST MECHANIZM DO PRZERWANIA FUNKCJI PRZED JEJ ZAKOŃCZENIEM LUB COFNIĘCIA FUNKCJI PO JEJ ZAKOŃCZENIU;
- **ODWRÓCENIE ZDARZENIA UP:** ZDARZENIE UP ODWRACA KAŻDY WYNIK POPRZEDNIEGO ZDARZENIA DOWN;
- **ISTOTNY:** NIEZBĘDNE JEST UKOŃCZENIE FUNKCJI W ZDARZENIU DOWN.

2.5.3 ETYKIETA W NAZWIE (A)

- **W PRZYPADKU KOMPONENTÓW INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA Z ETYKIETAMI ZAWIERAJĄCYMI TEKST LUB OBRAZY TEKSTU, NAZWA ZAWIERA TEKST, KTÓRY JEST PREZENTOWANY WIZUALNIE.**
- **UWAGA:** NAJLEPSZĄ PRAKTYKĄ JEST POSIADANIE TEKSTU ETYKIETY NA POCZĄTKU NAZWY.

2.5.4 AKTYWOWANIE RUCHEM (A)

- FUNKCJONALNOŚĆ, KTÓRĄ MOŻNA OBSŁUGIWAĆ ZA POMOCĄ RUCHU URZĄDZENIA LUB RUCHU UŻYTKOWNIKA, MOŻNA RÓWNIEŻ OBSŁUGIWAĆ ZA POMOCĄ ELEMENTÓW INTERFEJSU UŻYTKOWNIKA, A REAGOWANIE NA RUCH MOŻNA WYŁĄCZYĆ, ABY ZAPOBIEC PRZYPADKOWEMU URUCHOMIENIU, Z WYJĄTKIEM SYTUACJI, GDY:

- **OBSŁUGIWANY INTERFEJS:** RUCH SŁUŻY DO OBSŁUGI FUNKCJONALNOŚCI POPRZECZ INTERFEJS OBSŁUGIWANY PRZECZ DOSTĘPNOŚĆ ;
- **ISTOTNY:** RUCH JEST NIEZBĘDNY DLA FUNKCJI, A TO SPOWODOWAŁOBY UNIEWAŻNIENIE DZIAŁANIA.

2.5.5 ROZMIAR CELU (AAA)

- ROZMIAR CELU WSKAŹNIKA DLA WPROWADZANYCH DANYCH WYNOSI CO NAJMNIEJ 44 NA 44 PIKSELE CSS, CHYBA ŻE:

- **ODPOWIEDNIK:** CEL JEST DOSTĘPNY ZA POŚREDNICTWEM RÓWNOWAŻNEGO ŁĄCZA LUB KONTROLI NA TEJ SAMEJ STRONIE, KTÓRA MA CO NAJMNIEJ 44 NA 44 PIKSELE CSS;
- **ŚRÓDLINIOWE:** CEL ZNAJDUJE SIĘ W ZDANIU LUB BLOKU TEKSTU;
- **KONTROLA PROGRAMU KLIENCKIEGO:** ROZMIAR OBIEKTU DOCELOWEGO JEST OKREŚLONY PRZEZ PROGRAM KLIENCKI (PRZEGLĄDARKĘ) I NIE JEST MODYFIKOWANY PRZEZ AUTORA;
- **ISTOTNY:** SZCZEGÓLNA PREZENTACJA CELU MA ZASADNICZE ZNACZENIE DLA PRZEKAZYWANYCH INFORMACJI.

2.5.6 MECHANIZMY RÓWNOCZESNEGO WPROWADZANIA DANYCH (AAA)

- **TREŚCI INTERNETOWE NIE OGRANICZAJĄ MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA Z MODALNOŚCI WEJŚCIOWYCH DOSTĘPNYCH NA PLATFORMIE, Z WYJĄTKIEM SYTUACJI, W KTÓRYCH OGRANICZENIE JEST NIEZBĘDNE, WYMAGANE DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA TREŚCI LUB WYMAGANE DO PRZESTRZEGANIA USTAWIEŃ UŻYTKOWNIKA.**

4.1.3 KOMUNIKATY O STANIE (AA)

- **W TREŚCI ZAIMPLEMENTOWANEJ PRZY UŻYCIU JĘZYKÓW ZNACZNIKÓW KOMUNIKATY O STANIE MOGĄ BYĆ PROGRAMOWO OKREŚLANE POPRZEZ ROLĘ LUB WŁAŚCIWOŚCI, DZIĘKI CZEMU MOGĄ BYĆ PREZENTOWANE UŻYTKOWNIKOWI ZA POMOCĄ TECHNOLOGII WSPOMAGAJĄCYCH BEZ UZYSKIWANIA OSTROŚCI.**

DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI

CO POWINNO SIĘ ZNALEŻĆ W DEKLARACJI?

■ ELEMENTY DEKLARACJI:

- OPIS DOSTĘPNOŚCI WEJŚCIA DO BUDYNKU I PRZECHODZENIA PRZEZ OBSZARY KONTROLI;
- OPIS DOSTĘPNOŚCI KORYTARZY, SCHODÓW I WIND;
- OPIS DOSTOSOWAŃ, NA PRZYKŁAD POCHYLNI, PLATFORM, INFORMACJI GŁOSOWYCH, PĘTLI INDUKCYJNYCH;
- INFORMACJE O MIEJSCU I SPOSOBIE KORZYSTANIA Z MIEJSC PARKINGOWYCH WYZNACZONYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH;

- **INFORMACJA O PRAWIE WSTĘPU Z PSEM ASYSTUJĄCYM I EWENTUALNYCH UZASADNIONYCH OGRANICZENIACH;**
- **INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI SKORZYSTANIA Z TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO NA MIEJSCU LUB ONLINE. W PRZYPADKU BRAKU TAKIEJ MOŻLIWOŚCI, TAKĄ INFORMACJĘ TAKŻE NALEŻY ZAWRZEĆ.**

DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI

- **19 SIERPNIA 2019 R. NA STRONIE MINISTERSTWA CYFRYZACJI ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE WARUNKI TECHNICZNE PUBLIKACJI ORAZ STRUKTURA DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO „DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI”.**

- **USTAWA O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ ZOBOWIĄZUJE W ART. 10 PODMIOTY PUBLICZNE DO SPORZĄDZANIA I PUBLIKOWANIA DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI. CELEM PUBLIKACJI DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI JEST UMOŻLIWIENIE ZAPOZNANIA SIĘ Z INFORMACJAMI DOTYCZĄCYMI DOSTĘPNOŚCI PODMIOTU PUBLICZNEGO.**
- **INFORMACJE TE PRZYDADZĄ SIĘ PRZED E WSZYSTKIM OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, KTÓRE BĘDĄ DZIĘKI TEMU WIEDZIEĆ, JAKIE POMOCY CZY ROZWIĄZANIA WSPIERAJĄCE SĄ DOSTĘPNE W ODNIESIENIU DO DANEGO PODMIOTU.**

- **DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI SPEŁNIA WYMAGANIA ZAWARTE W ART. 5 USTAWY O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ, NAWET JEŻELI SAMA STRONA INTERNETOWA LUB APLIKACJA MOBILNA ICH NIE SPEŁNIA. OZNACZA TO, ŻE DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI MUSI BYĆ W PEŁNI DOSTĘPNA CYFROWO.**

WARUNKI TECHNICZNE - UMIEJSCOWIENIE LINKÓW DO DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI

- **LINK DO DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI** STRONY INTERNETOWEJ POWINIEN BYĆ ŁATWY DO ODNALEZIENIA **NA STRONIE GŁÓWNEJ**, WCZYTYWANEJ JAKO PIERWSZA PO WPISANIU ADRESU STRONY INTERNETOWEJ **LUB** W MIEJSCU ZAWSZE WYŚWIETLANYM NA WSZYSTKICH PODSTRONACH STRONY INTERNETOWEJ NA PRZYKŁAD **W STOPCE LUB NAGŁÓWKU**.

- **DOBRA PRAKTYKĄ JEST UMIESZCZENIE W NAGŁÓWKU WSZYSTKICH PODSTRON STRONY INTERNETOWEJ METATAGU ZAWIERAJĄCEGO LINK DO DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI, WEDŁUG PONIŻSZEGO WZORU:**

- ***<META NAME="DEKLARACJA-DOSTĘPNOŚCI"
CONTENT="HTTP://XXXX">***
- **GDZIE XXXX JEST ADRESEM INTERNETOWYM DEKLARACJI
DOSTĘPNOŚCI STRONY INTERNETOWEJ.**

UŻYWANE IDENTYFIKATORY

- **a11y-deklaracja:** Nagłówek poziomu 1 z tytułem dokumentu „Deklaracja dostępności” - przykład:
`<h1 id="a11y-deklaracja">Deklaracja dostępności</h1>`
- **a11y-wstep:** obowiązkowe oświadczenie o dostępności;
- **a11y-podmiot:** nazwa podmiotu publicznego;
- **a11y-url:** adres strony internetowej lub aplikacji mobilnej do pobrania;
- **a11y-data-publickacja:** data opublikowania strony internetowej lub wydania aplikacji;
- **a11y-data-aktualizacja:** data ostatniej aktualizacji strony internetowej lub aplikacji mobilnej;
- **a11y-status:** status pod względem zgodności z ustawą o dostępności cyfrowej;
- **a11y-ocena:** link do dokumentu z analizą o nadmiernym obciążeniu. Identyfikator jest opcjonalny;
- **a11y-data-sporzadzenie:** data sporządzenia Deklaracji Dostępności;
- **a11y-audyt:** nazwa podmiotu zewnętrznego, który przeprowadził badanie dostępności. Identyfikator jest opcjonalny;

- **a11y-procedura**: opis procedury wnioskowo-skargowej;
- **a11y-architektura**: sekcja z informacjami o dostępności architektonicznej.
- **a11y-aplikacje**: sekcja z informacjami o aplikacjach.

- **IDENTYFIKATORY SĄ BEZPOŚREDNIO POWIĄZANE Z INFORMACJAMI, KTÓRE IDENTYFIKUJĄ. SĄ DODAWANE DO ZNACZNIKÓW, W KTÓRYCH ZAWARTE SĄ INFORMACJE, A JEŻELI TAKICH ZNACZNIKÓW NIE MA, NALEŻY DODAĆ ODPOWIEDNIO ZNACZNIKI DIV LUB SPAN.**
- **DATY UMIESZCZONE W TREŚCI DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI POWINNY MIEĆ FORMAT RRRR-MM-DD, NA PRZYKŁAD 2019-06-12 OZNACZA 12 CZERWCA 2019 ROKU.**

INSTRUKCJA UMIESZCZENIA DEKLARACJI NA STRONIE BIP

■ CO NALEŻY ZROBIĆ:

- **POBRAĆ PLIK WZÓR DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI I OTWORZYĆ W PRZEGLĄDARCE;**
- **SKOPIOWAĆ TREŚĆ DEKLARACJI CTRL +A , CTRL+ C;**
- **OTWORZYĆ CMS BIP MODUŁ CMS/STRONY/SAMODZIELNE STRONY;**
- **KLIKNĄĆ DODAJ STRONĘ;**

- **W NAZWIE WPISAĆ DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI;**
- **W EDYTORZE TREŚCI KLIKNĄĆ W OBSZAR TREŚCI A NASTĘPNIE CTRL+V (UWAGA: NIE CZYŚCIĆ FORMATOWANIA);**
- **WSTAWIĆ ODPOWIEDNIE TREŚCI W OBSZARY Z NAWIASAMI KWARTOWYMI;**
- **ZAPISAĆ DEKLARACJĘ DOSTĘPNOŚCI;**

STRUKTURA I NAGŁÓWKI W DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI

- **W DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI DLA UPROSZCZENIA POSŁUGUJEMY SIĘ NAGŁÓWKAMI H1 ORAZ H2. W PRAKTYCE JEDNAK NAGŁÓWKI MOGĄ BYĆ DOWOLNE, MUSZĄ ONE JEDNAK SPEŁNIAĆ OKREŚLONĄ ZALEŻNOŚĆ HIERARCHICZNĄ, TZN. NAGŁÓWEK OKREŚLONY W DOKUMENCIE I W PRZYKŁADACH JAKO H2, POWINIEN BYĆ NIŻEJ W HIERARCHII OD NAGŁÓWKA OKREŚLANEGO W DOKUMENCIE I PRZYKŁADACH JAKO H1.**

- **TYTUŁ „DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI” JEST UMIESZCZONY W NAGŁÓWKU POZIOMU 1 (H2) Z IDENTYFIKATOREM „A11Y-DEKLARACJA”. PO TYM TYTULE NASTĘPUJE WŁAŚCIWA TREŚĆ DEKLARACJI.**

- **PO TREŚCI WŁAŚCIWEJ UMIESZCZONE SĄ DWIE SEKCJE: „INFORMACJE ZWROTNE I DANE KONTAKTOWE” ORAZ „DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA”. NAZWY TYCH SEKCJI UMIESZCZONE SĄ W NAGŁÓWKACH POZIOMU 2 (H3) Z ODPOWIEDNIMI IDENTYFIKATORAMI. JEŻELI PUBLICZNY UDOSTĘPNIA APLIKACJE MOBILNE, DODAJE JESZCZE TRZECIĄ SEKCJĘ „APLIKACJE MOBILNE”.**

- **NALEŻY ZWRÓCIĆ SZCZEGÓLNA UWAGĘ NA TO, CZY PODANY W NINIEJSZYCH WYMAGANIACH TECHNICZNYCH TEKST DOTYCZĄCY DANEGO ELEMENTU DEKLARACJI JEST PRZYKŁADEM CZY OBOWIĄZKOWĄ FORMUŁĄ. W PRZYPADKU PRZYKŁADU PODANY TEKST MOŻNA ZMIENIAĆ, O ILE WYMAGANA PRZEKAZYWANA TREŚĆ NIE ULEGNIE ZMIANIE, TZN. ZACHOWANE ZOSTANĄ NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE. W PRZYPADKU OBOWIĄZKOWEJ FORMUŁY NALEŻY PRZEKLEIĆ DOKŁADNIE CAŁĄ JEJ TREŚĆ, UZUPEŁNIAJĄC JEDYNIE BRAKUJĄCE DANE.**

- **PODANE W DOKUMENCIE IDENTYFIKATORY SĄ WYMAGANE, JEDNAK OPRÓCZ NICH MOŻNA NADAL UŻYWAĆ RÓWNIEŻ INNYCH ZNACZNIKÓW KLAS CZY IDENTYFIKATORÓW – NIE ZAKŁÓCI TO DZIAŁANIA NARZĘDZI WSPOMAGAJĄCYCH OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.**

DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI- CELE

- **PRZED WSZYSTKIM UJEDNOLICI WSZYSTKIE DEKLARACJE DOSTĘPNOŚCI, A TO UŁATWI ICH CZYTANIE.**
- **PRZYGOTOWANA W TAKI SPOSÓB "DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI" BĘDZIE MOGŁA BYĆ AUTOMATYCZNIE SPRAWDZANA PRZEZ MINISTERSTWO CYFRYZACJI. JEST TO TYM BARDZIEJ ISTOTNE IŻ OD STYCZNIA 2020 ROKU MINISTERSTWO CYFRYZACJI ROZPOCZEŁO AUTOMATYCZNE BADANIE STRON INTERNETOWYCH POD WZGLĘDEM DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ A TAKŻE WYSTĘPOWANIA NA NIEJ „DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI”.**
- **BRAK „DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI” JEST ZAGROŻONY NAŁOŻENIEM KARY DO 5000 zł.**

ZAWARTOŚĆ DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI – WSTĘP DEKLARACJI

- PO TYTULE „DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI” UMIESZCZA SIĘ
NASTĘPUJĄCY TEKST OZNACZONY IDENTYFIKATOREM „A11Y-
WSTEP”:
- *W PRZYPADKU STRONY INTERNETOWEJ NAZWA PODMIOTU
PUBLICZNEGO ZOBOWIĄZUJE SIĘ ZAPEWNIĆ DOSTĘPNOŚĆ SWOJEJ
STRONY INTERNETOWEJ ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 4
KWIETNIA 2019 R. O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON
INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW
PUBLICZNYCH. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE DOSTĘPNOŚCI MA
ZASTOSOWANIE DO STRONY INTERNETOWEJ NAZWA STRONY
INTERNETOWEJ.*

- **W MIEJSCE „NAZWA PODMIOTU PUBLICZNEGO” WPISUJE SIĘ NAZWĘ PODMIOTU, NA PRZYKŁAD MINISTERSTWO CYFRYZACJI, URZĄD MIASTA ANDRYCHÓW, POWIATOWY URZĄD PRACY W WOŁOMINIE. ELEMENT „NAZWA PODMIOTU PUBLICZNEGO” OZNACZONY JEST IDENTYFIKATOREM „A11Y-PODMIOT”.**

- **W MIEJSCE „NAZWA STRONY INTERNETOWEJ” LUB „NAZWA APLIKACJI MOBILNEJ” NALEŻY PODAĆ NAZWĘ STRONY INTERNETOWEJ, NA PRZYKŁAD „STRONA INTERNETOWA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W PABIANICACH” LUB NAZWĘ APLIKACJI MOBILNEJ, NA PRZYKŁAD „MOBYWATEL”. NAZWA STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ JEST LINKIEM DO STRONY INTERNETOWEJ LUB W PRZYPADKU APLIKACJI MOBILNEJ DO MIEJSCA, Z KTÓREGO MOŻNA POBRAĆ APLIKACJĘ MOBILNĄ, JEŚLI TAKIE ISTNIEJE. DO LINKU NALEŻY DODAĆ IDENTYFIKATOR „A11Y-URL”.**

DATY PUBLIKACJI I AKTUALIZACJI

- NASTĘPNIE PODAJE SIĘ DATY PUBLIKACJI I OSTATNIEJ ISTOTNEJ AKTUALIZACJI STRONY INTERNETOWEJ. ZA ISTOTNĄ AKTUALIZACJĘ UWAŻA SIĘ TAKĄ, KTÓRA MOŻE MIEĆ WPŁYW NA KWESTIE DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ. DATĘ PUBLIKACJI OZNACZA SIĘ IDENTYFIKATOREM „A11Y-DATA-PUBLIKACJA”.
- DATĘ AKTUALIZACJI OZNACZA SIĘ ATRYBUTEM „A11Y-DATA-AKTUALIZACJA”. ZAPIS MOŻE WYGLĄDAĆ NASTĘPUJĄCO:
- *DATA PUBLIKACJI STRONY INTERNETOWEJ: DATA PUBLIKACJI.*
DATA OSTATNIEJ ISTOTNEJ AKTUALIZACJI: DATA OSTATNIEJ AKTUALIZACJI.

STATUS POD WZGLĘDEM ZGODNOŚCI Z USTAWĄ

- **NASTĘPNIE PODMIOT PUBLICZNY WSKAZUJE STATUS POD WZGLĘDEM ZGODNOŚCI, WYBIERAJĄC JEDNĄ Z MOŻLIWOŚCI OZNACZONĄ IDENTYFIKATOREM „A11Y-STATUS”. TREŚĆ STATUSU JEST DOKŁADNIE TAKA, JAK JEDEN Z WYMIENIONYCH PONIŻEJ:**

- **1. STRONA INTERNETOWA JEST ZGODNA Z USTAWĄ Z DNIA 4 KWIETNIA 2019 R. O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH.**
- **2. STRONA INTERNETOWA JEST CZĘŚCIOWO ZGODNA Z USTAWĄ Z DNIA 4 KWIETNIA 2019 R. O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH Z POWODU NIEZGODNOŚCI LUB WYŁĄCZEŃ WYMIENIONYCH PONIŻEJ.**

- **3. STRONA INTERNETOWA JEST NIEZGODNA Z USTAWĄ Z DNIA 4 KWIETNIA 2019 R. O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH. NIEZGODNOŚĆ (NIEZGODNOŚCI) LUB WYŁĄCZENIA WYMIENIONO PONIŻEJ.**

■ **JEŻELI PODMIOT PUBLIKUJĄCY DEKLARACJĘ WYBIERA OPCJĘ 2 LUB OPCJĘ 3, PONIŻEJ ZAMIESZCZA INFORMACJE:**

- **KTÓRE WYMAGANIA NIE ZOSTAŁY SPEŁNIONE, NA PRZYKŁAD „FILMY NIE POSIADAJĄ NAPISÓW DLA OSÓB GŁUCHYCH”, „FORMULARZ KONTAKTOWY NIE POSIADA DOWIĄZANYCH ETYKIET TEKSTOWYCH”, „MAPA PLACÓWEK MEDYCZNYCH NIE JEST DOSTĘPNA” ITP.;**

- **POWODY WYŁĄCZENIA, NA PRZYKŁAD „FILMY ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ”, „POPRAWIENIE DOSTĘPNOŚCI STRONY NIOSŁOBY ZA SOBĄ NADMIERNE OBCIĄŻENIA DLA PODMIOTU PUBLICZNEGO”, „MAPY SĄ WYŁĄCZONE Z OBOWIĄZKU ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI” ITP.**

DATA SPORZĄDZENIA DEKLARACJI I METODA OCENY DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ

- **PODAJEMY INFORMACJE O Dacie SPORZĄDZENIA Deklaracji DOSTĘPNOŚCI ORAZ O METODZIE PRZYGOTOWANIA TEJ Deklaracji:**
- ***OŚWIADCZENIE SPORZĄDZONO DNIA: DATA SPORZĄDZENIA.***

■ **NASTĘPNIE JEDNĄ Z DWÓCH METOD:**

- **DEKLARACJĘ SPORZĄDZONO NA PODSTAWIE SAMOOCENY PRZEPROWADZONEJ PRZEZ PODMIOT PUBLICZNY;**
- **DEKLARACJĘ SPORZĄDZONO NA PODSTAWIE BADANIA PRZEPROWADZONEGO PRZEZ PODMIOT ZEWNĘTRZNY: NAZWA PODMIOTU ZEWNĘTRZNEGO.**

- **W MIEJSCU „DATA SPORZĄDZENIA” NALEŻY WPISAĆ DATĘ SPORZĄDZENIA DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI W FORMACIE RRRR-MM-DD I OZNACZYĆ JĄ IDENTYFIKATOREM „A11Y-DATA-SPORZADZENIE”.**
- **„PODMIOT ZEWNĘTRZNY” TO FIRMA, OSOBA LUB ORGANIZACJA, KTÓRA PRZEPROWADZIŁA PRZEGLĄD, BADANIE LUB AUDYT DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ. RAPORT Z INFORMACJAMI POWINIEN BYĆ PODSTAWĄ DO PRZYGOTOWANIA DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI, W TYM OKREŚLENIA POZIOMU DOSTĘPNOŚCI I OPISANIA EWENTUALNYCH BRAKÓW. NAZWĘ PODMIOTU NALEŻY OZNACZYĆ IDENTYFIKATOREM „A11Y-AUDYTOR”.**

INFORMACJE ZWROTNE I DANE KONTAKTOWE

- **W TEJ SEKCJI PODAJE SIĘ INFORMACJE O SPOSOBACH KONTAKTOWANIA SIĘ Z PODMIOTEM PUBLICZNYM W CELU ZGŁOSZENIA PROBLEMU Z DOSTĘPNOŚCIĄ CYFROWĄ. DO NAGŁÓWKA SEKCJI NALEŻY DODAĆ IDENTYFIKATOR „A11Y-KONTAKT”.**

- **W ODPOWIEDNIM MIEJSCU NALEŻY WSTAWIĆ IMIĘ I NAZWISKO OSOBY KONTAKTOWEJ DODAJĄC IDENTYFIKATOR „A11Y-OSOBA”. PODAJE SIĘ TAKŻE SPOSOBY KONTAKTU, NA PRZYKŁAD ADRES POCZTY ELEKTRONICZNEJ, NUMER TELEFONU, KOMUNIKATOR INTERNETOWY ITP. DO ADRESU POCZTY ELEKTRONICZNEJ DODAJE SIĘ IDENTYFIKATOR „A11Y-EMAIL”. DO NUMERU TELEFONU DODAJE SIĘ IDENTYFIKATOR „A11Y-TELEFON”.**

INFORMACJE NA TEMAT PROCEDURY

- **PODMIOT PUBLICZNY UMIESZCZA INFORMACJE NA TEMAT PROCEDURY OPISANEJ W ART. 18 USTAWY O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ. W TYM CELU DODAJE FRAGMENT OZNACZONY IDENTYFIKATOREM „A11Y-PROCEDURA”.**

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

- W SEKCJI „DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA” PODMIOT PUBLICZNY DEKLARUJE DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNĄ SWOJEJ SIEDZIBY. PODAJE PRZY TYM ADRES LUB ADRESY, JEŻELI LOKALIZACJI JEST KILKA, DO KAŻDEJ TWORZĄC ODDZIELNE OPISY. DO NAGŁÓWKA SEKCJI DODAWANY JEST IDENTYFIKATOR „A11Y-ARCHITEKTURA”.

■ **OPIS DOSTĘPNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ POWINIEN
ZAWIERAĆ:**

- **OPIS DOSTĘPNOŚCI WEJŚCIA DO BUDYNKU I PRZECHODZENIA PRZEZ OBSZARY KONTROLI;**
- **OPIS DOSTĘPNOŚCI KORYTARZY, SCHODÓW I WIND;**
- **OPIS DOSTOSOWAŃ, NA PRZYKŁAD POCHYLNI, PLATFORM, INFORMACJI GŁOSOWYCH, PĘTLI INDUKCYJNYCH;**

- **INFORMACJE O MIEJSCU I SPOSOBIE KORZYSTANIA Z MIEJSC PARKINGOWYCH WYZNACZONYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH;**
- **INFORMACJA O PRAWIE WSTĘPU Z PSEM ASYSTUJĄCYM I EWENTUALNYCH UZASADNIONYCH OGRANICZENIACH;**
- **INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI SKORZYSTANIA Z TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO NA MIEJSCU LUB ONLINE. W PRZYPADKU BRAKU TAKIEJ MOŻLIWOŚCI, TAKĄ INFORMACJĘ TAKŻE NALEŻY ZAWRZEĆ.**

- **W TEJ SEKCJI MOŻNA ZAWRZEĆ TAKŻE INNE INFORMACJE SKIEROWANE DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NA PRZYKŁAD OPIS SPOSOBU DOJAZDU, INNE SPOSOBY POROZUMIEWANIA SIĘ ITP. DOBRYMI PRAKTYKAMI SĄ TAKŻE UMIESZCZENIE INFORMACJI W TEKŚCIE ŁATWYM DO CZYTANIA I ZROZUMIENIA, W JĘZYKU MIGOWYM ORAZ DODANIE FOTOGRAFII BUDYNKU.**

■ **PODMIOT MOŻE DALEJ UMIEŚCIĆ DODATKOWE,
NIEOBOWIĄZKOWE INFORMACJE, NA PRZYKŁAD:**

- **DEKLARACJA O CHĘCI OSIĄGNIĘCIA LUB OSIĄGNIĘCIU
POZIOMU WYŻSZEGO OD WYMAGAŃ PRAWNYCH, NA
PRZYKŁAD „NA STRONIE INTERNETOWEJ KONTRAST SPEŁNIA
WYMAGANIA WCAG NA POZIOMIE AAA”, „ZAPEWNIAMY
INFORMACJE PRZETŁUMACZONE NA POLSKI JĘZYK MIGOWY”
ITP.;**

- **DEKLARACJĘ O POPRAWIENIU OBECNEJ SYTUACJI, NA PRZYKŁAD „DO KOŃCA 2021 ROKU STRONA INTERNETOWA ZOSTANIE W PEŁNI DOSTOSOWANA DO WYMAGAŃ PRAWNYCH”, „AKTUALNIE TRWAJĄ PRACE NAD KONWERSJĄ WSZYSTKICH PLIKÓW PDF DO WERSJI DOSTĘPNYCH CYFROWO” ITP.;**
- **ŁĄCZE DO SPRAWOZDANIA Z OCENY DOSTĘPNOŚCI STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ WYKONANEJ PRZEZ PODMIOT PUBLICZNY LUB PODMIOT ZEWNĘTRZNY.**

APLIKACJE MOBILNE

- JEŻELI PODMIOT PUBLICZNY POSIADA I UDOSTĘPNI
APLIKACJE MOBILNE, DODAJE JESZCZE JEDNĄ SEKCJĘ:
„APLIKACJE MOBILNE” OZNACZONĄ IDENTYFIKATOREM
„A11Y-APLIKACJE”. W TREŚCI DEKLARACJI WYMIENIA TE
APLIKACJE WRAZ Z LINKAMI DO POBRANIA. MOŻE TO
WYGLĄDAĆ NASTĘPUJĄCO:

■ ***MINISTERSTWO CYFRYZACJI UDOSTĘPNIŁO NASTĘPUJĄCE
APLIKACJE MOBILNE:***

- ***MOBYWATEL W WERSJI DLA SYSTEMU ANDROID;***
- ***MOBYWATEL W WERSJI DLA SYSTEMU IOS.***

- **NAZWY APLIKACJI SĄ LINKAMI PROWADZĄCYMI DO MIEJSCA, Z KTÓREGO MOŻNA POBRAĆ APLIKACJĘ, NA PRZYKŁAD DO SKLEPU Z APLIKACJAMI.**
- **POZA WSPOMNIANYMI WYMAGANIAMI DEKLARACJA DOSTĘPNOŚCI MOŻE ZAWIERAĆ RÓWNIEŻ INNE ELEMENTY I INFORMACJE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UŻYTECZNE POD KĄTEM ZAPEWNIENIA I INFORMOWANIA O DOSTĘPNOŚCI. TAKIE ELEMENTY MOGĄ BYĆ DODANE DO DEKLARACJI WEDLE UZNANIA.**

PROGRAM DO PRZEPROWADZENIA OCENY ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ

[Site-wide WAVE Tools](#)[Browser Extensions](#)[Help](#)[About/Terms of Use](#)[Feedback](#)

Powered by [WebAIM](#)

Need more than just one page at a time?

Pope Tech is an enterprise-level web accessibility evaluation system based on WAVE that provides site-wide monitoring and reporting of accessibility over time.

Learn more at pope.tech

ZADANIA KONTROLNE MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW INFORMATYZACJI

ZADANIA MINISTRA DS. INFORMATYZACJI

- **ART. 12. MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW INFORMATYZACJI:**
- **SPRAWUJE NADZÓR NAD STOSOWANIEM PRZEPISÓW USTAWY;**

- ***MONITORUJE, RAZ W ROKU, ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH, ZGODNIE Z METODYKĄ MONITOROWANIA OKREŚLONĄ W DECYZJI WYKONAWCZEJ KOMISJI (UE) 2018/1524 Z DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 2018 R. USTANAWIAJĄCEJ METODYKĘ MONITOROWANIA I ZASADY PRZEKAZYWANIA PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE SPRAWOZDAŃ ZGODNIE Z DYREKTYWĄ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2102 W SPRAWIE DOSTĘPNOŚCI STRON INTERNETOWYCH I MOBILNYCH APLIKACJI ORGANÓW SEKTORA PUBLICZNEGO ZWANEJ DALEJ „DECYZJĄ WYKONAWCZĄ 2018/1524”;***

- ***SPORZĄDZA I PRZEKAZUJE KOMISJI EUROPEJSKIEJ SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW MONITOROWANIA, O KTÓRYM MOWA W PKT 2, ZWANE DALEJ „SPRAWOZDANIEM”, ZGODNIE Z INSTRUKCJAMI W ZAKRESIE SPRAWOZDAWCZOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ZAŁĄCZNIKU II DO DECYZJI WYKONAWCZEJ 2018/1524;***
- ***PROWADZI DZIAŁANIA INFORMACYJNE ORAZ PROGRAMY EDUKACYJNE NA RZECZ POSZERZANIA WIEDZY I BUDOWANIA ŚWIADOMOŚCI Z ZAKRESU DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ;***

- ***UDOSTĘPNIĄ INFORMACJE I DOBRE PRAKTYKI DOTYCZĄCE PRZEPROWADZANIA OCENY ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ, O KTÓREJ MOWA W ART. 8 UST. 3;***
- ***PROWADZI STRONĘ INTERNETOWĄ ZAWIERAJĄCĄ INFORMACJE O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH, W TYM ZALECENIA DOTYCZĄCE TWORZENIA I UTRZYMYWANIA DOSTĘPNYCH CYFROWO STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH;***

- ***UDOSTĘPNIA NA STRONIE PODMIOTOWEJ BIULETYNU
INFORMACJI PUBLICZNEJ WARUNKI TECHNICZNE PUBLIKACJI
ORAZ STRUKTURĘ DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO
DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI.***

NADZÓR MINISTRA DS. INFORMATYZACJI

■ **ART. 13. MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW INFORMATYZACJI W RAMACH NADZORU:**

- **WYSTĘPUJE DO PODMIOTÓW PUBLICZNYCH W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z DOSTĘPNOŚCIĄ CYFROWĄ Z ZAPYTANIEM, W SZCZEGÓLNOŚCI O LICZBĘ I SPOSÓB ZAŁATWIENIA SKARG W SPRAWIE ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY INTERNETOWEJ, APLIKACJI MOBILNEJ LUB ELEMENTÓW STRONY INTERNETOWEJ, LUB APLIKACJI MOBILNEJ;**
- **NAKŁADA, W DRODZE DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ, KARY PIENIĘŻNE NA PODMIOTY PUBLICZNE W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z DOSTĘPNOŚCIĄ CYFROWĄ.**

SANKCJE PRZEWIDZIANE PRZEPISAMI PRAWA

RODZAJE NARUSZEŃ

- **ART. 19. 1. KARZE PIENIĘŻNEJ PODLEGA PODMIOT PUBLICZNY, KTÓRY:**
 - **W SPOSÓB NIEUZASADNIONY I UPORCZYWY NIE ZAPEWNIĄ DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ;**
 - **NIE SPORZĄDZA I NIE PUBLIKUJE DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI ALBO NIE ZAWIERA W DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI ELEMENTÓW WSKAZANYCH W ART. 10 UST. 3–5;**

- ***NIE ZAPEWNIŁ DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY PODMIOTOWEJ BIULETYNU INFORMACJI PUBLICZNEJ, O KTÓREJ MOWA W ART. 8 UST. 2 PKT 1, ORAZ ELEMENTÓW I FUNKCJI STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 8 UST. 2 PKT 2.***

- ***UPORCZYWYM NIEWYWIĄZYWANIEM SIĘ Z ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRONY INTERNETOWEJ LUB APLIKACJI MOBILNEJ JEST STWIERDZENIE BRAKU POPRAWY DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ W TRZECH KOLEJNYCH MONITOROWANIACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 12 PKT 2, ORAZ STWIERDZENIE ROSNĄCEJ LICZBY UZASADNIONYCH SKARG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 UST. 7.***

WYSOKOŚĆ KAR

- **WYSOKOŚĆ KARY PIENIĘŻNEJ, O KTÓREJ MOWA W UST. 1:**
 - **PKT 1, WYNOSI DO 10 000 zł;**
 - **PKT 2 I 3, WYNOSI DO 5000 zł.**

WYMOGI STAWIANE STRONIE BIP PRZEZ USTAWĘ

- **NA PODSTAWIE ART. 6. USTAWY PODMIOT W ZAKRESIE DOSTĘPU CYFROWEGO MA ZAPEWNIĆ:**
- **WYPEŁNIENIE WYMAGAŃ OKREŚLONYCH W USTAWIE Z DNIA 4 KWIETNIA 2019 R. O DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH;**

- **OBSŁUGĘ Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW WSPIERAJĄCYCH KOMUNIKOWANIE SIĘ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 PKT 5 USTAWY Z DNIA 19 SIERPNIA 2011 R. O JĘZYKU MIGOWYM I INNYCH ŚRODKACH KOMUNIKOWANIA SIĘ, LUB PRZEZ WYKORZYSTANIE ZDALNEGO DOSTĘPU ONLINE DO USŁUGI TŁUMACZA PRZEZ STRONY INTERNETOWE I APLIKACJE;**

- **ZAPEWNIENIE NA STRONIE INTERNETOWEJ DANEGO PODMIOTU INFORMACJI O ZAKRESIE JEGO DZIAŁALNOŚCI – W POSTACI ELEKTRONICZNEGO PLIKU ZAWIERAJĄCEGO TEKST ODCZYTNY MASZYNOWO, NAGRANIA TREŚCI W POLSKIM JĘZYKU MIGOWYM ORAZ INFORMACJI W TEKŚCIE ŁATWYM DO CZYTANIA;**

IV/V

**DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA I
INFORMACYJNO- KOMUNIKACYJNA
(ZEWNĘTRZNA PREZENTACJA)**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

mgr Adam Marcin Parysz